

**Державний заклад «Південноукраїнський національний  
педагогічний університет імені К. Д. Ушинського**

**Кафедра освітнього менеджменту та публічного управління**

**ПОСТОЯН Т. Г.**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ  
ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ  
З ДИСЦИПЛІНИ «УПРАВЛІННЯ ОСВІТНЬОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ»**

**Для студентів магістратури за спеціальністю 073 Менеджмент Управління  
закладом освіти**

**УДК 371.302:15.018:331.022+331.054**

*Рекомендовано до друку вченою радою Університету Ушинського  
(протокол №2 від 26.09. 2019 р.)*

**Рецензенти:**

Аненкова І.П. – доктор педагогічних наук, професор *кафедри педагогіки* Одеського національного університету імені І. І. Мечникова.

Поліщук Л. В. – завідувачка відділу освітньо-наукової підготовки КЗВО «Одеська академія неперервної освіти Одеської обласної ради».

**Постоян Т. Г.**

Методичні рекомендації до організації самостійної роботи студентів з навчальної дисципліни «Управління освітньою діяльністю»: метод. реком. Одеса : Університет Ушинського, 2019. 22 с.

Методичні рекомендації до самостійної роботи з обов'язкової навчальної дисципліни «Управління освітньою діяльністю» містять питання винесені на самостійне опрацювання; питання для самоперевірки, питання до заліку, приблизну тематику індивідуального навчально-дослідного завдання та методичні рекомендації щодо його виконання.

**УДК 371.302:15.018:331.022+331.054**

© Університет Ушинського, 2019

© Т. Г. Постоян

## **ЗМІСТ**

<b>УПРАВЛІННЯ ОСВІТНЬОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ У СТРУКТУРІ ПІДГОТОВКИ КЕРІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ.....</b>	<b>4</b>
<b>ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «УПРАВЛІННЯ ОСВІТНЬОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ.....</b>	<b>7</b>
<b>ІНДИВІДУАЛЬНЕ НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНЕ ЗАВДАННЯ .....</b>	<b>16</b>
<b>КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ .....</b>	<b>17</b>
<b>РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА.....</b>	<b>20</b>

## **УПРАВЛІННЯ ОСВІТНЬОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ У СТРУКТУРІ ПІДГОТОВКИ КЕРІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ**

Одним із стратегічних напрямів процесу державотворення в Україні на сучасному етапі є реформування системи вищої освіти.

Державна політика в цій галузі спрямована на досягнення українською освітою сучасного світового рівня, відродження й подальший розвиток національних науково-освітніх традицій, оновлення змісту, форм і методів навчання, примноження інтелектуального потенціалу суспільства. Здійснення цих стратегічних накреслень у галузі вищої освіти значною мірою залежить від професійної діяльності у сфері управління освітою, яка передбачає наявність не лише фахових знань, навичок організаційної діяльності, а й здатності ефективно діяти в умовах реформування національної системи освіти, її інтеграції в європейський та світовий освітній простір.

**«Управління освітньою діяльністю»** – одна з обов’язкових дисциплін у підготовці керівників закладів освіти. Зміст навчальної дисципліни базується на сучасних досягненнях педагогічної науки щодо організації навчання особистості, основних закономірностей, принципів, методів, форм навчання, що вирішують завдання теоретичної і практичної підготовки студентів до професійної діяльності.

**Мета навчальної дисципліни «Управління освітньою діяльністю»:** сформувані у здобувачів обізнаність щодо концептуальних та теоретичних засад управління освітньою діяльністю як наукової проблеми.

Сформувані здатність реалізовувати освітні стандарти; впроваджувати сучасні освітні технології, технології організації та управління освітнім процесом у практику закладів освіти (за типом).

Сформувані мотивацію щодо використання набутих знань у професійній діяльності.

## **Очікувані дисциплінарні результати навчання:**

### **знати:**

- наукові засади та специфіку організації управління освітньою діяльністю, - функціональні обов'язки та сутність діяльності структурних підрозділів ЗО;
- функції державних стандартів освіти;
- основні нормативні документи щодо організації освітнього процесу ЗО;
- специфіку нормативного та вибіркового компонентів змісту навчання;
- основні напрями та принципи, умови застосування освітніх технологій у ЗО;
- вимоги до якостей знань особи, яка здобула певний освітній рівень
- технології діагностики якості освіти;

### **уміти:**

- здійснювати аналіз стану освітньої діяльності у ЗО;
- підпорядковувати зміст діяльності ЗО відповідно до статуту;
- аналізувати зміст освітніх стандартів;
- розробляти модель випускника ЗО;
- розробляти освітній план, освітню програму;
- добирати технології діагностики якості освіти в залежності від мети, типу ЗО та умов його функціонування.

Унаслідку досягнення дисциплінарних результатів навчання, здобувачі опанують компетентності у контексті змісту навчальної дисципліни:

**Інтегральна компетентність.** Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері менеджменту освіти або у процесі навчання, що передбачають проведення досліджень та впровадження інновацій за невизначеності умов і вимог.

### **Загальні компетентності:**

ЗК 1. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.

ЗК 2 Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань);

ЗК 3. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій;

ЗК 7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу.

**Спеціальні компетентності:**

СК1. Здатність обирати та використовувати концепції, методи та інструментарій менеджменту у сфері освіти, в тому числі у відповідності до визначених цілей та міжнародних стандартів;

СК2. Здатність встановлювати цінності, бачення, місію, цілі та критерії, за якими організація визначає подальші напрями розвитку, розробляти і реалізовувати відповідні стратегії та плани у сфері освіти;

СК9. Здатність аналізувати й структурувати проблеми у сфері освіти, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію;

СК10. Здатність до управління розвитком організації, закладу освіти різного типу та форм власності.

# ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «УПРАВЛІННЯ ОСВІТНЬОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ»

## ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ І СТАНДАРТИЗАЦІЯ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

### Тема 1. Зміст освіти

Поняття про зміст освіти. Склад і структура змісту освіти. Компетенція: суть, структура, основні види. Наукові вимоги до формування змісту освіти. Теорії організації змісту освіти Джерела і фактори формування змісту освіти.

Питання і завдання для самостійної роботи:

1. Що таке загальна освіта? В чому суть змісту шкільної освіти?/Вищої освіти.
2. У чому полягає історичний характер змісту освіти?
3. Перелічіть охарактеризуйте основні теорії формування змісту освіти.
4. Проаналізуйте основні джерела і фактори формування змісту шкільної освіти. / Вищої освіти
5. Розкрийте сутність загальних принципів формування змісту загальної середньої освіти./ Вищої освіти

Список рекомендованої літератури.

1. Голубенко О. Національна рамка кваліфікацій у контексті європейських перетворень освітнього простору / О. Голубенко // Вища школа. – 2009. – № 3. – С. 44-57.
2. Гриценко В. П. Інноваційні підходи до управління навчальними закладами / В. П. Гриценко // Фінанси України. – 2005. – № 4. – С. 85-89.
3. Джура О. Болонський процес як прояв модернізації освіти / О. Джура // Вища освіта України. – 2008. – № 4. – С. 58-64.

4. Белова Л. Становлення системи управління навчально-виховним процесом у вищих навчальних закладах України: нові умови та нові вимоги // Педагогіка і психологія. - 2002. - № 2. - С. 27-29
5. Журавський В. Вища освіта як фактор державотворення і культури в Україні: довідникове видання/ Віталій Журавський,; Інститут держави і права ім. В.М.Корецького, Інститут вищої освіти Академії педагогічних наук України. - К.: Видавничий дім "Ін Юре", 2003. - 415 с.
6. Жильцов О. Сучасні підходи до проектування навчального процесу в умовах євроінтеграції / О. Жильцов // Вища школа. – 2009. – № 11. – С. 40-49.
7. Фіцула М. Педагогіка вищої школи: Навчальний посібник/ Михайло Фіцула,. - К.: Академвидав, 2006. – 351 с.

## Тема 2. Стандартизація освіти в Україні

Поняття та складові загальноосвітнього стандарту. Базовий навчальний план закладу загальної середньої освіти. ОКХ, ОПП як освітній стандарт вітчизняної вищої освіти . Освітня програма як нормативний документ. Стратегія розвитку варіативної освіти в Україні.

Питання і завдання для самостійної роботи

1. Дайте характеристику базового навчального плану середньо загальноосвітньої школи України. Проаналізуйте критерії відбору основних наук, що вивчаються в закладі загальної середньої освіти.
2. Проаналізуйте державний стандарт загальної середньої освіти в Україні.
3. Проаналізуйте державний стандарт вищої освіти в Україні (за вибором)
4. Проаналізуйте ОПП як стандарт закладу вищої освіти України
5. Що таке навчальна програма? Які її функції, види, способи побудови?
6. Розкрийте вимоги до підручників навчальних посібників?
7. Охарактеризуйте стратегію розвитку варіативної освіти в Україні.



Практичне завдання.

Проаналізувати державний освітній стандарт (за вибором).

Список рекомендованої літератури.

1. Державний стандарт України ДСТУ 1.5-93: Державна система стандартів України. Загальні вимоги до побудови, викладу і оформлення та змісту стандартів. - Київ: Держстандарт України, 1993
2. Дупак Н. В. Стандартизація в галузі освіти як комплексна проблема [Електронний ресурс] / Н.В. Дупак // Вісн. Житомирського держ. ун-ту ім. Івана Франка. – 2010. – № 52. – Режим доступу : [http://www.nbu.gov.ua/Portal/Soc\\_Gum/VZhDU/2010\\_52/vip\\_52\\_12.pdf](http://www.nbu.gov.ua/Portal/Soc_Gum/VZhDU/2010_52/vip_52_12.pdf)
3. Тенденции в реформировании высшего образования, развитии стандартизации и образовательных стандартов высшей школы в странах СНГ: Монографический сборник научных статей – М.: Исследовательский центр проблем качества подготовки специалистов, 2007. -232 с.
4. Морозова Т.Ю. Погляд на освітні стандарти крізь призму компетентнісного підходу // Проблеми освіти: Науково-методичний збірник / Науково-методичний центр вищої освіти МОН України. – К., 2005. - Вип. 46: Болонський процес в Україні. – Ч.2. – С. 73-80.<http://www/let.rug.nl/TuningProjekt/index.htm>
5. Петренко В.Л. Державний стандарт вищої освіти у контексті Болонського процесу (переліки кваліфікацій, напрямів і спеціальностей вищої освіти) // Проблеми освіти: Науково-методичний збірник / Науково-методичний центр вищої освіти МОН України. – К., 2005. - Вип. 46: Болонський процес в Україні. – Ч.2. – С. 80-118.

### Тема 3. Модель випускника закладу освіти

Модель випускника як освітній стандарт. Особливості соціальних здатностей випускника . Функції моделі. Основні принципи побудови моделі випускника сучасного навчального закладу.

Питання і завдання для самостійної роботи

1. Модель випускника як освітній стандарт.
2. Особливості соціальних здатностей випускника .
3. Функції моделі.
4. Основні принципи побудови моделі випускника сучасного навчального закладу.
5. Технологія роботи з моделлю випускника

Практичне завдання.

Розробити модель випускника закладу освіти (за типом).

Список рекомендованої літератури.

1. Головань М. С. Компетенція і компетентність: досвід теорії, теорія досвіду / М. С. Головань // Вища освіта України. – 2008. – № 3. – С. 23–30.
2. Волобуєва Т., Родигіна І., Бухлова Н. Упровадження компетентнісно орієнтованого підходу в НВП // Управління освітою. – 2007. – №18. – С.18-31.
3. Делор Жан. Сокрытое сокровище / Ж. Делор. – UNESCO, 1996. – 53 с.
4. Зимняя И. А. Социально-профессиональная компетентность как целостный результат профессионального образования: (идеализированная модель) / И. А. Зимняя // Проблемы качества образования. Компетентностный подход в профессиональном образовании и проектировании образовательных стандартов. – М.: Исследовательский центр проблем качества подготовки специалистов, 2005. – С. 10–20.

5. Матушанский Г. Модели подготовки и профессиональной деятельности специалистов / Г. Матушанский, А. Фролов // Высшее образование в России. – 2003. – № 4. – С. 92–95.
6. Моделирование деятельности специалиста на основе комплексного исследования / под ред. Е. Э. Смирновой. – Л.: Изд-во Ленингр. ун-та, 1984. – 176 с.
7. Мурзаков С. Педагогічна рада „Модель випускника Вацлавпільської гімназії” // Директор школи. – 2007. – №11. – С.62-68.
8. Нечаев Н. В. Деятельностный подход как основа системного построения модели специалиста / Н. В. Нечаев // Содержание подготовки специалистов с высшим и средним специальным образованием : сб. науч. тр. / НИИ Проблем высшей школы. – М., 1988. – С. 7–20.
9. Подходы к проектированию Государственных образовательных стандартов высшего профессионального образования 3-го поколения: (разработки экспертов АКUR и УМО по классическому университетскому образованию). – М., 2005. – 84 с.
10. Єрмаков І. Компетентнісний потенціал проектної діяльності // Школа. – 2006. – №5. – С.5-11.

## **ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ**

### **Тема 4. А. Загальні методи навчання**

Поняття про методи навчання Класифікація методів навчання Методи організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності Методи стимулювання навчальної діяльності у процесі навчання Методи контролю і самоконтролю в навчанні Проблема оптимального вибору методів навчання.

#### **Питання і завдання для самостійної роботи**

1. Що таке метод і прийом навчання? Як вони взаємопов'язані між собою?
2. Доведіть, що методи навчання не тотожні принципам навчання.

3. Розкрийте основи класифікації методів навчання.
4. Яка з відомих вам класифікацій методів навчання здається найбільш вдалою? Обґрунтуйте свій вибір.
5. Дайте розгорнуту характеристику класифікації методів навчання за Ю.К.Бабанським.
6. На матеріалі конкретного уроку покажіть шляхи активізації учнів у процесі використання різноманітних словесних методів навчання.
7. Обґрунтуйте дидактичну цінність індуктивних і дедуктивних методів.
8. В чому сутність і особливості методів стимулювання навчальної діяльності?
9. У чому полягають особливості частинно-пошукового і проблемного методів навчання?
10. Які особливості методів контролю і самоконтролю в навчанні? Види і форми методів контролю.
11. Що означає оптимальний вибір методів навчання? Які умови визначають вибір методів навчання?
12. Доведіть, що жоден з методів навчання не може бути використаний як універсальний.
13. Які методи навчання використовують у своїй роботі педагоги-новатори? Що, на Вашу думку, в їх досвіді заслуговує вивчення і розповсюдження? Що є надбанням індивідуальності педагога?

Список рекомендованої літератури.

1. Алексюк А.М. Загальні методи навчання в школі. — К., 1973.— 263 с.
2. Бабанский Ю.К. Методы обучения в современной общеобразовательной школе.— М.: Просвещение, 1985.— 206 с.
3. Ващенко Г. Загальні методи навчання. Підручник для педагогів.— К.; 1997. — 415 с.
4. Выбор методов обучения в средней школе / Под ред. Ю.К. Бабанского.— М.: Педагогика, 1981.— 176 с.

5. Дидактика средней школы: Некоторые проблемы соврем, дидактики. Учеб. пособие для слушателей ФПК директоров образоват. школ и в качестве учеб. пособия по спецкурсу для студентов пед. ин-тов / Под ред. М.Н. Скаткина.— 2-е изд., перераб. и доп.— М., 1982.— 319с.
6. Куписевич Ч. Основы общей дидактики / Пер. с польск. О.В. Долженко.— М.: Высш. шк., 1986.— 368 с.
7. Лернер И.Я. Дидактические основы методов обучения.— М., 1981.— 186 с.
8. Махмутов М.И. Организация проблемного обучения в школе. Книга для учителей.— М.: Просвещение, 1977.—240 с.

## **Б. Засоби навчання**

Поняття засобів навчання та їх класифікація. Матеріальні засоби навчання Засоби матеріалізації розумових дій. Навчальна матеріальна база НЗ.

Питання і завдання для самостійної роботи.

1. Що таке засоби навчання?
2. За якими ознаками класифікують засоби навчання?
3. Охарактеризуйте: а) засоби викладання; б) засоби навчання (учіння); в) дидактичні вимоги до шкільного обладнання.
4. Проаналізуйте вимоги, що висуваються до дидактичних посібників.
5. Розкрийте умови максимального впливу засобів навчання на розумовий розвиток учнів.
6. Охарактеризуйте дидактичні вимоги до використання ТЗН на уроці.
7. Які дидактичні вимоги пред'являються до вербалізованих засобів викладання.

Список рекомендованої літератури.

1. Габай Т.В. Учебная деятельность и её средства.— М., 1988.

2. Дидактика средней школы: Некоторые проблемы современной дидактики ... / Под ред. М. Н. Скаткина. — 2-е изд. Переработ., и доп. — М.: Просвещение, 1982. — С. 251—268.
3. Куписевич Ч. Основы общей дидактики / Пер. с польск. О. В. Долженко. — М.: Высш. шк., 1986. — С. 266—281.
4. Салмина Н. Г. Знак и символ в обучении. — М.: Просвещение, 2006. — С. 251—268.

### **Тема 5.** Технології діагностики якості освіти.

Питання і завдання для самостійної роботи.

1. Моніторинг якості освіти.
2. Аналіз та коригування плану проведення моніторингового дослідження у навчальному закладі
3. Етапи проведення моніторингового дослідження.
4. Аналіз плану проведення моніторингового дослідження.
5. Виправлення помилок у запропонованому плані моніторингового дослідження.

Список рекомендованої літератури.

1. Зовнішнє незалежне оцінювання навчальних досягнень випускників загальноосвітніх навчальних закладів. 2008 р.: Інформаційні матеріали/ Український центр оцінювання якості освіти: Уклад.: І.Л.Лікарчук (наук, ред.) та ін. — К., 2007, — 288 с.
2. Приходько В.М. Парадигми моніторингу якості освіти і педагогічного процесу (у запитаннях і відповідях) / В.М.Приходько. — Харків, 2010. — 192 с.
3. Процесс учения: контроль, диагностика, коррекция, оценка: [учебное пособие] / под.ред. Е.Д.Божович. — М., 1999. — 224 с.

4. Черненко Н.М., Торган М.М. Моніторинг та оцінювання в освіті: [практикум] / Н.М.Черненко, М.М.Торган. – Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2012. – 58 с.
5. Моніторинг якості освіти: становлення та розвиток в Україні: Рекомендації з освітньої політики/ Під заг. ред. О.І.Локшиної – К.: К.І.С, 2004. – 160 с.

**Тема 6.** Навчальна матеріальна база закладу освіти.

Питання і завдання для самостійної роботи.

1. Вплив навчальної матеріальної бази на конкурентоспроможність ЗО
2. Аналіз навчальної матеріальної бази навчального закладу (за вибором )
3. Розробка рекомендацій щодо покращення навчально-матеріальної бази ЗО за сучасними вимогами.

Список рекомендованої літератури.

1. Габай Т.В. Учебная деятельность и её средства.— М., 1988.
2. Лукіна Т.О. Якість українських підручників для середніх загальноосвітніх шкіл: проблеми оцінювання і результати моніторингу. – К.: Видавничий центр "Академія", 2004.

## **ІНДИВІДУАЛЬНЕ НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНЕ ЗАВДАННЯ**

Індивідуальна навчально-дослідне завдання передбачає підготовку реферату обсягом до 15-ти сторінок тексту .

Реферативне повідомлення визначене змістом практичних занять, виконується студентами протягом семестру.

### **ПРИБЛИЗНА ТЕМАТИКА РЕФЕРАТИВНОГО ПОВІДОМЛЕННЯ**

1. Джерела і фактори формування змісту освіти.
2. Базові стандарти ЗЗСО.
3. Стандарти вищої освіти України
4. Стратегія розвитку варіативної освіти в Україні.
5. Модель випускника як освітній стандарт.(ЗЗСО/ЗВО)
6. Методи організації і здійснення навчально-пізнавальної діяльності.(ЗЗСО/ЗВО)
7. Методи стимулювання навчальної діяльності у процесі навчання.
8. Методи контролю і самоконтролю в навчанні.
9. Проблема оптимального вибору методів навчання, освітніх технологій
10. Навчальна матеріальна база НЗ.
11. Моніторинг якості освіти.
12. Самостійний вибір теми реферату

### **МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ЩОДО ОФОРМЛЕННЯ РЕФЕРАТУ**

1. Обсяг до 15 стор. формату А-4 у текстовому редакторі Microsoft Word for Windows 2010.

Формат А4. Всі поля – 20 мм. Шрифт – Times New Roman. Розмір шрифту – 14 pt. Інтервал – полуторний. Вирівнювання тексту – по ширині.

Автоматичну нумерацію, перенесення, рисунки, формули, таблиці рекомендується не використовувати. Необхідно розрізняти символи «дефіс» і «тире».



2. Кожен розділ розпочинається з нової сторінки. Новий підрозділ продовжується на тій сторінці на якій завершився попередній.
3. Назва підрозділу чи розділу в тексті має відповідати його ж назві в змісті. Бажано дотримуватися й специфіки шрифтового оформлення (розмір шрифту, курсив, підкреслення тощо).
4. Коли здійснюється написання нового розділу з нової сторінки, то спочатку подається загальна назва розділу, а під ним назва першого підрозділу. У подальшому відповідно змісту пишеться назва підрозділів й наповнюється відповідним текстом.
5. Між назвою розділу (підрозділу) та основного тексту повинен бути відступ в один рядок, натомість, як між назвою розділу та підрозділу відступ непотрібний.
6. Нумерація сторінок творчої роботи є наскрізною. Розпочинають з титульної сторінки, яку рахують, але номер сторінки на ній не ставлять, це ж стосується й “Змісту”. Зі “Вступу” вже ставлять номер сторінки (переважно це 3–4 номер сторінки в залежності від кількості сторінок на які розтягнувся “Зміст”). Якщо в тексті творчої роботи є вклинення таблиць картосхем, зарисовок, які займають цілу сторінку, то вони також рахуються й їм присвоюється той номер сторінки, де вони розташовуються за текстом реферату. Нумерація сторінок здійснюється внизу справа або зверху справа.
7. У „Змісті” творчої роботи в кінці кожного підрозділу проставляється номер сторінки на якому він розпочинається.
8. Кожен розділ завершується коротким висновком.
9. Загальний висновок повинен бути лаконічним і наскрізно відображати зміст роботи, відповідаючи назві теми самостійної роботи чи індивідуального завдання.
10. Посилання на джерела та використану літературу подавати по ходу висвітлення питання з вказівкою їх номера та сторінки, наприклад [1, с. 10–11]
11. Оформлення джерел та літератури, здійснювати відповідно до затверджених вимог: спочатку подаються вітчизняні джерела, потім зарубіжні, в кінці інтернет-джерела.

## ПИТАННЯ ДО ЗАЛІКУ «УПРАВЛІННЯ ОСВІТНЬОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ»

1. Розкрити сутність загальних принципів формування змісту загальної середньої освіти.
2. Надати характеристику базовому навчальному плану загальної середньої освіти.
3. Проаналізувати критерії відбору основних наук, що вивчаються в закладі загальної середньої освіти.
4. Проаналізуйте державний стандарт загальної середньої освіти в Україні.
5. Що таке навчальна програма?
6. Які її функції, види, способи побудови навчальної програми?
7. Охарактеризувати стратегію розвитку варіативної освіти в Україні.
8. Характеристика моделі випускника закладу освіти .
9. Що означає оптимальний вибір методів навчання?
10. Які умови визначають вибір методів навчання?
11. Освітні технології, умови їх використання.
12. Сутність поняття «педагогічна діагностика», «тест», «моніторинг», «анкета».
13. Методи та типи вимірювання.
14. Класифікація тестів.
15. Правила створення тестових завдань та відповідей.
16. Формати тестових завдань.
17. Особливості організації та проведення зовнішнього незалежного оцінювання.
18. Переваги та недоліки ЗНО.
19. Об'єкти моніторингових досліджень.
20. Види моніторингу за А. Белкіним.
21. Педагогічний моніторинг: різновиди та особливості.
22. Напрями дослідження моніторингу якості освіти.
23. Етапи проведення моніторингових досліджень.

24. Підходи до організації моніторингових досліджень.
25. Міжнародні порівняльні дослідження: TIMSS, PISA, PIRLS, CIVIS, SITES.
26. Навчальна матеріальна база і конкурентоспроможність ЗО.
27. Охарактеризувати навчальний план професійної підготовки.
28. Проаналізувати ОПХ, як державний стандарт вищої освіти.
29. Проаналізувати ОПП, як державний стандарт вищої освіти.
30. Особливості організації та проведення самоаналізу ЗО.
31. Процедура акредитації ЗВО

## РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

### за змістовим модулем 1

#### Основна

1. Лернер И. Я. Методы обучения. *Дидактика средней школы* / ред. М. Н. Скаткин. Москва: Просвещение, 1982. С. 181–215.
2. Нова українська школа: poradnik для вчителя / заг. ред. Бібік Н. М. Київ: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017. 206 с.
3. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. / З. Н. Курлянд та ін.; ред. З. Н. Курлянд. Вид. 3-тє, перероб. і доп. Київ: Знання, 2007. 495 с.
4. Постоян Т. Г. Освітні технології: навч. посіб. Одеса: Букаєв Вадим Вікторович, 2014. 204 с.
5. Приходько В. М. Парадигми моніторингу якості освіти і педагогічного процесу (у запитаннях і відповідях). Харків, 2010. 192 с.
6. Процесс учения: контроль, диагностика, коррекция, оценка: учеб. пособ. / ред. Е. Д. Божович. Москва, 1999. 224 с.
7. Фіцула М. М. Педагогіка: навч. посіб. для студ. вищ. педаг. закл. освіти. Київ: Академія, 2002. 528с.

#### Допоміжна

6. Зовнішнє незалежне оцінювання навчальних досягнень випускників загальноосвітніх навчальних закладів. 2008 р.: інформаційні матеріали / І. Л. Лікарчук та ін. Київ: Український центр оцінювання якості освіти, 2007. 288 с.
7. Лукіна Т. О. Якість українських підручників для середніх загальноосвітніх шкіл: проблеми оцінювання і результати моніторингу: метод. посіб. / Науково-методичний центр середньої освіти Міністерства освіти і науки України. Відділ моніторингу якості загальноосвітньої підготовки. Київ: Видавничий центр "Академія", 2004. 200 с.
8. Мережко Н., Каліновська Л. Розробка моделі системи управління якістю освітньої діяльності. *Вісник Київського національного торговельно-економічного університету*. Київ, 2006. № 5. С. 121–127.

9. Моніторинг якості освіти: становлення та розвиток в Україні: рекомендації з освітньої політики / заг. ред. О. І. Локшина. Київ: К.І.С, 2004. 160 с.

10. Моніторинг стандартів освіти / ред.: А. Тайджман, Т. Н. Послтвейт. Львів: Літопис, 2003. 328 с.

11. Педагогічне оцінювання і тестування. Правила, стандарти, відповідність: наук. вид. / Я. Я. Болубаш та ін. Київ: Майстер-клас, 2007. 272 с.

12. Сагуйченко В. Шкільний директор як освітній філософ: критичний аналіз управлінського досвіду. *Грані*. 2011. № 1(75). С. 50–53.

## **Рекомендована література за змістовим модулем 2**

### **Основна**

1. Мармаза О. І. Менеджмент в освіті: дорожня карта керівника: навч. посіб. для студ. зі спец. «Упр. навч. закл.». Харків: Основа, 2007. 448 с.

2. Педагогіка вищої школи: навч. посіб. / З. Н. Курлянд та ін.; ред. З. Н. Курлянд. Вид. 3-тє, перероб. і доп. Київ: Знання, 2007. 495 с.

3. Приходько В. М. Парадигми моніторингу якості освіти і педагогічного процесу (у запитаннях і відповідях). Харків, 2010. 192 с.

4. Управління школою в положеннях і наказах / упоряд. Л. В. Галіцина. Київ: Шкільний світ, 2011. 126 с.

5. Фіцула М. М. Педагогіка: навч. посіб. для студ. вищ. педаг. закл. освіти. Київ: Видавничий центр «Академія», 2002. 528 с.

### **Допоміжна**

1. Ворожейкіна О. М., Дербеньова А. Г. Вас призначено заступником директора з виховної роботи. Харків: Основа, 2007. 224 с.

2. Методична робота в школі / Б. О. Житник ін. Харків: Основа, 2008. 192 с.

3. Конаржевский Ю. Н. Менеджмент и внутришкольное управление. Москва: Просвещение, 2000. 445с.

4. Терещук Б. М., Скиба В. В. Книга керівника навчально-виховного закладу: довід.-метод. вид. Вид. 2-ге, доп. Харків: ТОРСІНГ ПЛЮС, 2006. 768 с.

5. Литвиненко Г. М., Вернидуб О. М. Книга методиста: довід.-метод. вид. Харків: ТОРСІНГ ПЛЮС, 2006. 672 с.

6. Кузьмінський А. І., Омеляненко В. Л. Педагогіка: підручник. Вид. 3-тє, перероб. і доп. Київ, 2008. 430 с.

7. Жерносек І. П. Удосконалення науково-методичної роботи в сучасних загальноосвітніх школах, ліцеях і гімназіях. Київ, 2001. 204 с.

8. Лозова В. І., Троцько Г. В. Теоретичні основи виховання в навчання. Харків: Основа, 2002. 220 с.

### **Інформаційні ресурси**

Поглиблюють інформацію з проблем управління освітньою діяльністю матеріали, розміщені за електронними посиланнями:

1. [http://studbook.com.ua/book\\_psihologo-pedagogchn-osnovi-mzhosobistsnogo-splkuvannya-navchalnij-posbnik-onlajn\\_805/31\\_3.3-stili-sluhannya](http://studbook.com.ua/book_psihologo-pedagogchn-osnovi-mzhosobistsnogo-splkuvannya-navchalnij-posbnik-onlajn_805/31_3.3-stili-sluhannya)
2. <http://aied.inf.ed.ac.uk/aiedsoc.html>
3. <http://avkrasn.ru/article-212.html>
4. <http://eprints.zu.ua/2142/1/3.pdf>
5. <https://library.pdpu.edu.ua/>
6. <http://pidruchniki.com/17000308/pedagogika/pedagogika>
7. <https://sajt-uchitelya10.webnode.com.ua/>
8. <http://teacher.at.ua/publ/46-1-0-8586>

Навчальне видання

**Постоян Тетяна Григорівна**

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ  
ДО ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ З НАВЧАЛЬНОЇ  
ДИСЦИПЛІНИ «УПРАВЛІННЯ ОСВІТНЬОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ»**  
Методичні рекомендації